

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Tehetséggondozási Tanács utazási pályázata
által támogatott utazás beszámolója - 2019. tavaszi félév

Név

Kisőrsi Zsófia

Pályázat száma

2019_t_utazasi_szerzodes/3463/64

**Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Tehetséggondozási Tanács utazási pályázatán
elnyert összeg**

150.000Ft

Konferencia címe

Global Cultural History

Konferencia időpontja

2019.06.25.-2019.06.30.

Konferencia helyszíne

Tallinn, Tallinna Ülikool, TLÜ

Előadás címe

The Role of the Peasant-Worker Commuters, the Cultural Go-betweens of the Socialist Bloc in the Dissemination of the Socialist Idea (A szocialista blokk kulturális közvetítőinek (cultural go-betweens): a paraszt-munkás ingázóknak a szerepe a szocialista eszme terjesztésében)

A támogatott Kisőrsi Zsófia (Neptun kód: RIBJ17), az ELTE BTK Történelemtudományi Doktori Iskola Atelier Európai Historiográfia és Társadalomtörténet Doktori Program harmadéves hallgatója (BTK-DTÖRTÉ-J-NDHU). A támogatott előadóként vett részt a 2019. június 25. és 30. között Tallinnban megrendezett *Global Cultural History* című nemzetközi konferencián, amelyet az International Society for Cultural History szervezett Prof. Marek Tamm (Tallinn University) vezetésével.

Az öt plenáris előadást Peter Burke (University of Cambridge), Anne Gerritsen (University of Warwick), Maria Lúcia Garcia Pallares-Burke (University of Cambridge), Matthias Middell (University of Leipzig), Sujit Sivasundaram (University of Cambridge) tartotta. A konferencián az említett előadók mellett több mint kétszázan tartottak előadást ötvenhárom szekcióba szervezve.

A pályázó *Comparative histories of Soviet and socialist culture* című szekcióban tartotta meg az előadását. A panelban még a következő előadások hangoztak el: Airi Uuna *Hand in hand on different paths: A comparative perspective on the development of commercial advertising in the GDR and the USSR (based on the case study of television advertising in the Estonian SSR)* címmel tartott előadást. Nerija Putinaitė előadásának a címe *Being Soviet and*

Lithuanian: Emotional regimes as the bridge between the opposites volt. A szekció utolsó előadója pedig Edgars Engīzers volt. Ő *Resorts in Soviet Latvia as a mean of Orwellian control of society* című előadásában foglalta össze kutatásának eredményeit.

A támogatott húsz perces angol nyelven megtartott előadásában arról beszélt, hogy az ingázás formáitól függetlenül az közös az ingázókban, hogy életformájukból adódóan mindannyian saját lényükben is magukkal hordozzák a kulturális sokszínűséget, és ha ugyan változó mértékben és formában, de mindannyian kultúrák közötti közvetítők is. Az előadásban azt mutatta be hogy a pártállami diktatúrákként működő Szocialista Blokk országaiban, leginkább a Magyar Népköztársaságban milyen – az állam érdekeivel ellentétes – kulturális közvetítő szerepet töltek be azok a parasztasszonyok és férfiak, akik a kiszámíthatatlan termelészövetkezeti juttatások helyett a gyárak által biztosított beralapú fizetést választva az otthonukat jelentő falvak és a munkahelyüket jelentő városok között ingáztak. Annak ellenére, hogy ezek az emberek földrajzilag egymástól kis távolságra eső területek között mozogtak, kulturális szintben mégis egymástól nagyon távoli vidékek kötöttek össze. Az állam a városokban élő munkások körében sikerebben meghonosított ateista világnézetet, internacionalizmust, szocialista munkafegyelmet kívánta az ingázókon keresztül a vidékre közvetíteni, de – a támogatott kutatása szerint – ennek ellenkezője valósult meg: hagyományos, magyar, keresztény, népi kultúrát terjesztették a munkások körében a falusi ingázók.

Az előadás során a következő kérdéseket válaszolta meg a támogatott: milyen tényezők határozták meg a vidékiek és a városiak közötti tudásáramlást, vallási nézetek, értékrendek terjedését? Az eszmék terjedésével a városi munkások tárgyi kultúrája is változott? Mik voltak a két kultúra közötti contact zoneok? Az ingázók mint cultural hybridity termékek hogyan voltak megfeleltethetők a szocialista ideológiának?

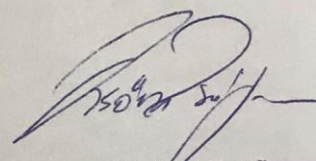
A támogatott az ingázók kulturális közvetítő szerepének elemzésén keresztül mutatta be hogy egy pártállami rendszerben hogyan lehet (illetve nem lehet) szabályozni hogy mit foglaljon magába a terjeszteni kívánt kultúra és hogyan terjedjen az.

Az előadásokat körülbelül negyven fős szakmai közönség hallgatta meg. Az előadásokat élénk szakmai vita követte. Mind az előadóknak, mind a panel hallgatóságának döntő többsége szocialista időszyakkal foglalkozik, és az egykori Szocialista Blokk országaiból származik, így a résztvevők mindannyian hozzá tudtak szólni a témához, ami remek vitaalapot teremtett.

A konferencián való részvétel lehetőséget adott a támogatott számára hogy nemzetközi szakmai nyilvánosság előtt ismertesse kutatásának eredményét, ezáltal pedig bekapcsolódjon szakterületének nemzetközi tudományos életébe, és új szakmai kapcsolatokat alakítson ki. A konferencián való részvételnek meghatározó jelentősége volt a támogatott szakmai

fejlődésében. A támogatott a többi szekció előadásain több olyan szempontot, módszert és külföldi szakirodalmat ismert meg, amelyet a PhD disszertációjába is bele tud építeni. A *Comparative histories of Soviet and socialist culture* című szekcióban a támogatott az invenciózus elméleti és módszertani háttér mellett a szakmai tudás gyakorlati hasznosításának számos lehetőségével találkozott, így mindkét szempontból nagyon inspiráló volt számára.

Budapest, 2019.07.05.

Kisörsi Zsófia